

TAMPERE.
FINLAND

Kansainvälisen toiminnan tiekartta

Raportointi 2021

Tampereen kaupunginhallitus

16.5.2022

Saatteeksi

Kansallisesti Tampere säilyi viime vuonna vetovoimaisena käynnissä olleesta koronaepidemiasta huolimatta. Kaupunkiin on muutettu, rakentaminen on ollut voimakasta ja alueelle on perustettu yrityksiä jopa vilkkaammin kuin ennen epidemiaa. Vuoden 2021 kansainväliseen toimintaan koronapandemia sen sijaan vaikutti edelleen.

Kansainvälisen toiminnan osalta vuoden 2021 toimenpiteet oli jaettu neljään temaattiseen kärkeen; 1) osaamisen ja yrittämisen kaupunki, 2) kestävä arki, 3) kulttuurihyvinvointi ja 4) yhdenvertaisuus sekä kansainvälistymisvalmiuksia kehittäviin yleisiin ja yhteisiin toimenpiteisiin.

Tampereen tavoite oli olla kansainvälisesti houkutteleva ja vetovoimainen kaupunki. Koronan negatiivinen vaikutus näkyi edelleen kv. osajien, tapahtumien ja matkailijoiden määrässä sekä oppilaitosten liikkuvuustoiminnoissa.

Osa toimenpiteitä voitiin edistää suunnitellusti. Osa suunnitelluista toimenpiteistä toteutettiin digitaalisuutta hyödyntäen. Uusia avauksia ja kumppanuuksia pystyttiin koronasta huolimatta edistämään. Loppuvuoden hetkellisen koronarajoitusten vähenemisen seurauksena kansainvälisiä tapahtumia ehdittiin järjestää ja edistää muun muassa yhdenvertaisuustavoitetta kansainvälisen tasa-arvopalkinnon IGEP:n palkintojuhlan muodossa.

Vuoden 2021 kansainvälisen toiminnan raportin on koostanut kaupungin kansainvälinen työryhmä:

Jari Ahjoharju, Matias Ansaharju, Sanna Huikuri, Maggie Keskinen, Mari Lahtinen, Jaakko Laurila, Marju Leinonen, Mia Lumio, Minna Merikoski, Harri Ojala, Pekka Pernu, Aila Rajamäki, Katri Rauvola, Hannele Räikkönen, Mari Taverne, Satu Vuorinen

Temaattiset kärjet



Osaamisen ja yrittämisen kaupunki

Yritysten viennedistäminen ja sijoitusten houkuttelu, koulutus- ja osaamisviennin edistäminen, matkailuyritysten kansainvälistymisasteen nostaminen, kansainvälisten osaajien houkuttelu, koulutuksen kansainvälistäminen kaikilla koulutusasteilla.

- ✓ Korona vaikeutti viime vuonna investointikehitystä ulkomailta ja rajoitti Business Tampereen mahdollisuuksia hankkia niitä. Erittymisen ongelmallista on ollut toiminta Kiinan markkinoilla, joka on koronarajoitusten vuoksi ollut täysin etäyhteyksien varassa.
- ✓ Vientitoimenpiteitä saatiin käyntiin usealla toimialalla ja markkinalla globaalisti koronahaasteista huolimatta.
- ✓ Ekosysteemiohjelma Education Tampereen avulla edistettiin uusia koulutusviennin avauksia globaaleille markkinoille. Vuonna 2021 solmittiin useita aiesopimuksia kenialaisten maakuntien kanssa koulutusyhteistyöstä ja osan kanssa koulutushankkeet käynnistyivät. Neuvotteluja käytiin myös Nigerian Lagosin osavaltion kanssa.
- ✓ Koulutusviennin edellytyksistä laadittiin työryhmätyöskentelyn pohjalta selvitys sekä strategiajohtajan hyväksymä ohjeistus (5/2022). Työn avulla saatiin mm. linjattua ammatillisen koulutuksen koulutusviennin juridiset reunaehdot.
- ✓ Koronavirustilanteen aiheuttamat liikkumisrajoitukset vaikuttivat ulkomaisiin matkailijoihin, määrän ollessa edelleen vuoden 2019 tason alapuolella. Tilanne koheni loppuvuodesta 2021 rajoitusten lievennyttyä.
- ✓ Koronan takia suunniteltuja kv. osaajien houkuttelutoimenpiteitä jouduttiin keskeyttämään eikä uusia avauksia ole tehty, vaan kv. osaajiin liittyvät toimenpiteet keskittyivät alueellisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Intensiivisimpiä toimenpiteitä on kohdistettu maahanmuuttajayrittäjiin ja heidän tukemiseen sekä alueella jo olevien kv. osaajien ja kv. opiskelijoiden linkittämiseen yrityksiin. Korona vaikutti myös uusien kv. opiskelijoiden saapumiseen Suomeen ja korkeakoulujen mukaan useat opiskelijat ovat muuttivat suunnitelmiaan opiskelupaikan vastaanottamisesta ja ulkomaille muutosta. Lisäksi lupaprosesseissa on ollut suuria hidasteita erityisesti edustustojen taholta, joita osissa maissa suljettiin akuutin kriisin aikana.



Kestävä arki

Kansainvälinen älykaupunki-yhteistyön kehittäminen, projektipohjaisen yhteistyön edistäminen kestävyys- ja ilmastotavoitteidemme saavuttamiseksi erityisesti Euroopassa. Edelläkävijäkaupunkien/ kumppanuuskaupunkien tunnistaminen ja pitkäkestoisten yhteistyösuhteiden luominen näiden kanssa, relevantteihin kansainvälisiin verkostoihin hakeutuminen

- ✓ Tampereen kaupungin kansainväliset ilmastositoumukset päivitettiin sitoutumalla Euroopan Covenant of Mayorsin (Covenant of Mayors for Climate & Energy Europe) päivitettyihin, vuoteen 2050 tähtäviin ilmasto- ja kestävyystavoitteisiin (Kh 20.9.2021 § 423).
- ✓ Tampereen kaupunki teki ensimmäisen ilmastoon liittyvän raporttinsa Carbon disclosure projectin(CDP) järjestelmään. Järjestelmä tarjoaa vertailutietoa yli 1000 kaupungista.
- ✓ Valmisteltiin hakemus "100 hiilineutraalia ja älykästä kaupunkia" -EU-missioon.
- ✓ Kaupungin aktiivisuutta ja näkyvyyttä vahvistettiin valmistelemalla liittymistä sekä ICLEIn että Eurocitiesin tukemaan eurooppalaiseen ympäristönsuojelualoitteeseen Green City Accordiin.
- ✓ Tekemisen kaupunki -strategiassa tehdyn linkityksen mukaisesti kaupunki liittyi ja sitoutui YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttamiseen ja sen myötä osaksi kansainvälistä vastuullisten suunnannäyttäjien yhteisöä.
- ✓ Tampereen kaupunki osallistui kansainvälinen TBD Median (UK) yhteistyössä YK:n kanssa järjestämään Vision2045-kampanjaan. Osallistuminen Vision2045-kampanjaan sisälsi muun muassa Tampere – Sustainable City -dokumenttifilmin tuotannon ja kampanjoinnin sosiaalisessa mediassa sekä muuta medianäkyvyyttä ja osallistumisen ja puheenvuoron YK:n ilmastokonferenssi COP26:n yhteydessä järjestettyyn Vision2045 Summit -tapahtumaan Glasgowssa.



Kulttuurihyvinvointi

Kulttuurimatkailun edistäminen, tamperelaisen kulttuurihyvinvointiosaamisen nosto kansainväliseen tietoisuuteen, kansainvälisten suur tapahtumien ideointi ja houkuttelu, kaupungin omien valmiuksien vahvistaminen kv. tason tapahtumatoimijana. EU:n rahoitus-mahdollisuuksien kartoitus tapahtumien osalta, kansainvälisten vertailukohteiden ja kv. verkostojen hyödyntäminen kulttuurihyvinvoinnin kehittämisessä.

- ✓ Korona haastoi myös kulttuurimatkailua vuonna 2021. Kehittämisen- ja markkinointitoimenpiteitä edistettiin yhteistyössä Visit Finlandin kanssa.
- ✓ Tampere järjesti syksyllä 2021 virtuaalisena Eurocitiesin kulttuurifoorumin kokouksen, jonka teemana kulttuurihyvinvointi ja jossa tamperelaisia malleja ja ratkaisuja esiteltiin kattavasti.
- ✓ Syksyllä 2021 suur tapahtumia pystyttiin järjestämään terveysturvallisesti rajoitetulla yleisöllä. Kansainvälisiä kävijöitä tapahtumissa oli rajoitusten vuoksi melko vähän. Elo-syyskuussa järjestettiin mm. karaten nuorten EM-kilpailut, lentopallon miesten EM-kilpailut.
- ✓ Suunniteltuja tapahtumia, joita ei pystytty järjestämään, on pikemminkin pyritty siirtämään kuin suoraan perumaan.
- ✓ Kansainvälisen liikenteen aukeamisen myötä myös tulevien vuosien tapahtumien hakuprosesseja käynnistyi loppuvuodesta.



Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuustyön nostaminen kansainväliselle tasolle, keskeisten toimintaverkostojen ja referenssikohteiden tunnistaminen, yhdenvertaisuuteen perustuvan kansainvälisen tapahtumakokonaisuuden kehittäminen, IGEPin jatkon varmistaminen, IGEPin kv. tunnettuuden kasvattaminen, yhdenvertaisuusindeksin kehittäminen.

- ✓ Vuoden 2021 yhdenvertaisuustyö painottui kansainvälisen tasa-arvopalkinnon IGEP:n (international gender equality prize) valmisteluun.
- ✓ Tasa-arvoa SDG-kehityksen (YK:n kestävän kehityksen tavoitteet) kautta tarkastellut kansainvälinen webinaari järjestettiin 26.5.2021. Se sai kiitettävää palautetta ja kohtuullisesti kansainvälisiä osallistujia.
- ✓ Neuvottelut kansainvälisen tasa-arvopalkinnon tulevasta jakopaikasta nykyisen sopimuskauden jälkeen ovat kesken.
- ✓ Tietojohtamisen tiimi valmisteli tasa-arvon indikaattoria. Siihen kaupunki tilasi Tilastokeskukselta tutkimuksen, jossa kartoitettiin työssä käyneiden palkansaajien jakautumista eri ammatteihin sukupuolen mukaan. Ammatillista segregatiota ja sen muutosta tarkasteltiin sekä Tampereella omana kokonaisuutenaan että suhteessa vertailukaupunkien (Espoo, Helsinki, Oulu, Turku, Vantaa) muodostamaan yhteisaineistoon. Tutkimusta esiteltiin niin kaupungin sisäisesti kuin muissakin relevanteissa yhteyksissä, mm naiskuntajohtajien verkoston kokouksessa.

Yleiset ja yhteiset toimenpiteet

Kaupunkimarkkinointi/tarinallistaminen

Markkinointi- ja esittelymateriaalit kv. toiminnan temaattisista kärjistä , kansainvälisen markkinoinnin kaupunkitasoisen kokonaiskuvan muodostaminen ja suunnitelman laadinta jatkotoimenpiteistä kansainvälisen tunnettuuden vahvistamiseksi, Tampereen tunnettuuden kasvattaminen valikoiduilla kansainvälisillä messuilla , uudistetun Ambassador-verkoston toiminnan vakiinnuttaminen

- ✓ Vuonna 2021 tuotettiin kansainväliseen käyttöön soveltuvat video-materiaalit:
 - ✓ Tampere – City of action (kaupungin uuteen strategiaan pohjautuva video)
 - ✓ Tampere-postikortti (Tampereen lyhyt esittely esim. urheilutapahtumien televisiointeihin)
 - ✓ Equally Yours - englanninkielinen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskeva video
- ✓ Kaupunkimarkkinoinnin suuntaviivojen päivityksen yhteydessä hahmottui neljä teemaa, joiden pohjalta Tampereen brändin ydinviestejä voidaan lähteä kirkastamaan.
- ✓ Analysoitiin Tampereen kansainvälisen markkinoinnin nykytila, toteutettiin benchmark tarkoituksenmukaisista verrokkikaupungeista ja luotiin 3 tasoinen etenemismalli kansainvälisen markkinoinnin toteuttamiselle.
- ✓ Koronapandemian vuoksi kaupunki jätti kiinteistöalan MIPIM ja EXPO REAL -messut 2021 väliin.
- ✓ Barcelonan Smart City Expo World Congressissa Tampereen kaupunki ja Tampereen seudulla toteutetut mm. datan hyödyntämiseen, IoT:hen, liikkumiseen ja turvallisuuteen liittyvät älykkäät ratkaisut olivat esillä. Messuosaston lisäksi Tampereen seudulla toteutettuja älykkäitä ratkaisuja esiteltiin monissa puheenvuoroissa. Messu- ja konferenssikävijöille suunnattu Tampereen vastaanotto kokosi runsaslukuisen kansainvälisen yleisön.
- ✓ Kv. tasa-arvopalkinnon palkintujuhla järjestettiin Tampere-talossa. Palkinnon sai We Will Stop Femicide Platform -organisaatio, joka tekee urauurtavaa työtä naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi Turkissa ja jonka työllä on merkitystä globaalisti. Tilaisuudessa puhuivat myös rauhannobelisti Nadia Murad ja pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist.
- ✓ Tampere Ambassador -verkoston toimintaa käynnistettiin eri alaohjelmissa. Etenkin Talent Ambassadorit ovat olleet aktiivisia. Myös Alumni Ambassadorien ja Congress Ambassadorien toiminta on menossa eteenpäin samassa tahdissa koronarajoitusten poistumisten ja onnistuneiden tapahtumien mahdollistumisen kautta. Ambassadeureille järjestettiin pormestarin emännöimä tapaaminen loppuvuodesta.

Kansainvälistymistä tukeva edunvalvonta

EU-edunvalvonnassa erityisesti EU:n uuden ohjelmakauden edunvalvontaan panostaminen sekä älykäs kaupunki - ja teollisuuden uudistaminen –teemoihin ja hiilineutraalisuus- ja kulttuuripääkaupunkitavoitteiden tukeminen, EU:n elvytystoimenpiteiden rahoitukseen kohdentuva edunvalvonta. Tampereen kansainvälisen saavutettavuuden edistäminen, aktiivinen edunvalvonta kansainvälisten osaajien houkuttelun helpottamiseksi.

- ✓ Kansainvälisen edunvalvonnan kohteena uuden EU-ohjelmakauden ohjelmat ja rahoitus ja EU:n elvytyspaketti. Tampere edisti aktiivisesti omia EU-tavoitteitaan.
- ✓ Kansainväliset lentoyhteydet olivat pandemian takia keskeytetty, mutta kansainvälisen saavutettavuuden edistämiseksi tehtiin paljon taustatyötä ja –vaikuttamista.
- ✓ Kaupunki saavutti aktiivisella edunvalvonnalla hyviä tuloksia koskien kv osaajien houkutteluun liittyvien resurssien ja valtionavustusten kohdentamista kaupungin ja kumppaniyhteistyön toimenpiteisiin. Keskeisiä uudistuksia, kv. opiskelijoiden oleskelulupia ja kv. osaajien oleskelulupia, on lainsäädännöllisesti uudistettu. Kaupunki osallistui aktiivisesti kotoutumisen rakenneuudistuksen ja lainsäädäntöuudistuksen edistämiseen.

Kv. toiminnan vaikuttavuus

Kv. verkostotyön kehittäminen ja verkostojen huomioiminen edunvalvonnan alustoina, vaikuttamispositioiden aktiivinen haku tunnistetuissa kv. verkostoissa, kansainvälisissä kumppanuuksissa opittujen hyvien käytäntöjen nykyistä tehokkaampi toimeenpano, yhteistyön tiivistäminen ulkoisten sidosryhmien kanssa kv. toiminnan osalta, kv. toiminnan koordinaation täsmentäminen organisaation sisällä ja keskeisten sidosryhmien kesken (ml. kv. viestinnän tehostaminen), kansainvälisen toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen

- ✓ Kv. verkostotyötä on pyritty kytkemään tiiviimmin muuhun kv-tekemiseen mm. kv-työryhmän kautta. Verkostotyön rakenteita on kehitetty ja osaan verkostoista on määritelty jo tavoitteita ja toimenpiteitä.
- ✓ Loppuvuodesta julkaistiin EU-rahoitus kehittämisen välineenä – Tampereen kaupungin strategisen EU-projektityön käsikirja, joka tehtiin yhteistyössä strategia- ja kehittämissyksikön, vetovoima ja edunvalvontaryhmän, Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimiston sekä Suomen Itämeri-instituutin kanssa.
- ✓ Sidosryhmäyhteistyön kehittämisen painopisteenä 2021 oli korkeakoulu yhteistyö. Kumppanuussopimuksen toimeenpanosuunnitelman valmisteltiin ja hyväksyttiin kumppanuuden ohjausryhmässä kesäkuussa 2021. Kansainvälisten opiskelijoiden houkuttelu ja kiinnittyminen ovat olleet keskeisiä näkökulmia. Kv. opiskelijoiden asemaa tarkasteltu erityisesti syksyllä 2021 opiskelijajaystävällisyysraportissa.
- ✓ Kansainvälisestä benchmarkkauksesta laadittiin kartoituksen ja suosituksia sisältävä raportti yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Julkistuksen yhteydessä järjestettiin keskustelutilaisuus, jonne kutsuttiin myös kuutoskaupunkien edustajat. Kv. benchmarkkausta hyödynnetään työkaluna saatujen oppien pohjalta jatkossa järjestelmällisemmin uusien kehittämistoimen yhteydessä.

Kaupunkiorganisaation kansainvälistäminen

www-uudistuksessa kielellisen saavutettavuuden huomioiminen, suomen lisäksi kaupungista ja sen palveluista viestiminen myös englanniksi, esimieskoulutukseen oma osio kansainvälisyydestä, Tampereen kaupungin rekrytointiprosessin kansainvälistäminen englannin kielen avulla.

- ✓ Keväällä 2022 julkaistavat kaupungin uudet www-sivut käännettiin englanniksi. Uusille www-sivuille valmisteltiin myös englanninkielinen markkinoinnillinen koostesivu International Tampere.
- ✓ Tampere International -twitter tilillä julkaistiin englanniksi ajankohtaisia kansainvälisesti kiinnostavia twiittejä Tampereesta. Englanninkielistä artikkelisarjaa jatkettu kaupungin kv. asioiden sivuilla 2021.
- ✓ Johtamisen valmennusohjelman kurssille 4 toteutettiin osio nimeltä Kansainvälisyys Tampereen kaupungilla. Kurssiosiossa käsitellään mm. kansainvälisen toiminnan koordinaatiota ja sitä ohjaavia asiakirjoja sekä konkreettisia työvälineitä ja esimerkkejä kansainvälistymisestä esihenkilötyön näkökulmasta. Johtamisen valmennusohjelman suorittaminen on pakollinen kaikille kaupungin esihenkilöille.
- ✓ Kaupungin uusille www-sivuille valmisteltu Meille töihin -sivut, jotka julkaistaan ensin suomeksi ja myöhemmin myös englanniksi. Työ Tampereen kaupungilla -video tullaan julkaisemaan englanninkielisille sivuille. Toteutettiin Uuden työntekijän opas englanniksi (Guide for new personnel).

